

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6788/2541

นาง วไลยา นาคศิริ กับพวกโจทก์ นาง เสาวลักษณ์ นาคศิริ หรือไชยสัจจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1452

ย่อ / หลักกฎหมาย

ขณะที่จำเลยจดทะเบียนสมรสกับ ป.ป. ได้จดทะเบียนสมรสกับโจทก์ที่ 1 แล้ว และยังเป็นคู่สมรสกับโจทก์ที่ 1 อยู่ตลอดมาจนกระทั่ง ป. ถึงแก่ความตาย การสมรสระหว่างจำเลยกับ ป. จึงเป็นการฝ่าฝืนประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1452 และตกเป็นโมฆะตามมาตรา 1495 แม้ภายหลังจากที่ ป. ได้จดทะเบียนสมรสกับจำเลยแล้ว ป. ได้ถึงแก่ความตาย เป็นเหตุให้การสมรสระหว่างจำเลยกับ ป. สิ้นสุดลงก็ตาม จำเลยก็จะอ้างว่าจำเลยได้จดทะเบียนสมรสกับ ป. โดยสุจริต การสมรสระหว่างจำเลยกับ ป. จึงไม่เป็นโมฆะหาได้ไม่ และเมื่อการจดทะเบียนสมรสระหว่างจำเลยกับ ป. ยังเป็นโมฆะอยู่ โจทก์ที่ 1 ซึ่งเป็นภริยาป. และโจทก์ที่ 2 ซึ่งเป็นบุตรของโจทก์ที่ 1 กับ ป. ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียย่อมมีอำนาจฟ้องขอให้การสมรสระหว่างจำเลยกับ ป. เป็นโมฆะได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ที่ 1 เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายปรีชา นาคศิริ โดยจดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2522 โจทก์ที่ 1 กับนายปรีชามีบุตรด้วยกันหนึ่งคนคือ โจทก์ที่ 2 ซึ่งมีอายุ 14 ปี และโจทก์ที่ 1 เป็นผู้ใช้อำนาจปกครองโจทก์ที่ 2 ขอให้พิพากษาว่าการจดทะเบียนสมรสระหว่างนายปรีชา นาคศิริ กับจำเลยที่จดทะเบียนสมรสกัน สำนักงานทะเบียนอำเภออุดรฯ จังหวัดยโสธร เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2536 เป็นโมฆะ และขอให้ศาลมีหนังสือแจ้งนายทะเบียนสำนักงานทะเบียนอำเภออุดรฯ จังหวัดยโสธร เพื่อบันทึกความเป็นโมฆะไว้ในทะเบียนสมรสจำเลยให้การว่า โจทก์ที่ 1 มิได้เป็นผู้ใช้อำนาจปกครองโจทก์ที่ 2 เนื่องจากโจทก์ที่ 1 สละอำนาจปกครองโจทก์ที่ 2 ให้แก่นายปรีชาแล้ว จำเลยจดทะเบียนสมรสกับนายปรีชาโดยสุจริต จำเลยเข้าใจว่าโจทก์ที่ 1 หย่าขาดจากนายปรีชาแล้วการกระทำของจำเลยไม่เป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ทั้งสองโจทก์ทั้งสองไม่มีอำนาจฟ้องเนื่องจากการสมรสระหว่างจำเลยกับนายปรีชา สิ้นสุดลงด้วยเหตุที่นายปรีชาถึงแก่ความตายแล้วขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษาว่า การจดทะเบียนสมรสระหว่างนายปรีชา นาคศิริ กับนางเสาวลักษณ์ นาคศิริหรือไชยสัจ จำเลย เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2536 เป็นโมฆะ คำขออื่นให้ยกจำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้แก่นายทะเบียนสำนักงานทะเบียนอำเภออุดรฯ จังหวัดยโสธร เพื่อบันทึกความเป็นโมฆะไว้ในทะเบียนสมรส เมื่อคำพิพากษาแสดงว่าการสมรสระหว่างนายปรีชา นาคศิริ กับนางเสาวลักษณ์ นาคศิริหรือไชยสัจ (จำเลย) ถึงที่สุด นอกจากที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นจำเลยฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีว่าการจดทะเบียนสมรสระหว่าง จำเลยกับนายปรีชา นาคศิริ เป็นโมฆะหรือไม่ เมื่อรับฟังได้ว่า ขณะที่จำเลยจดทะเบียนสมรสกับนายปรีชานั้น นายปรีชาได้จดทะเบียนสมรสกับโจทก์ที่ 1 แล้ว และยังเป็นคู่สมรสกับโจทก์ที่ 1 อยู่ตลอดมาจนนายปรีชาถึงแก่ความตายการสมรสระหว่างจำเลยกับนายปรีชาจึงเป็นการฝ่าฝืนประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1452 และตกเป็นโมฆะตามมาตรา 1495 จำเลยจะอ้างว่าจำเลยได้จดทะเบียนสมรสกับนายปรีชาโดยสุจริต การสมรสระหว่างจำเลยกับนายปรีชาจึง

ไม่เป็นโมฆะหาได้ไม่ แม้ภายหลังจากที่นายปรีชาได้จดทะเบียนสมรสกับจำเลยแล้ว นายปรีชาได้ถึงแก่ความตายเป็นเหตุให้การสมรสระหว่างจำเลยกับนายปรีชาสิ้นสุดลงก็ตามแต่เมื่อการจดทะเบียนสมรสระหว่างจำเลยกับนายปรีชายังเป็นโมฆะอยู่เช่นนี้ โจทก์ทั้งสองซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียย่อมมีอำนาจฟ้องขอให้การสมรสระหว่างจำเลยกับนายปรีชาเป็นโมฆะได้พิพากษายืน

องค์คณะ

อธิราช มณีภาค · ไพศาล เจริญวุฒิ · สมลักษณ์ จัดกระบวนพล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/6788/2541>